

حیزبی کۆمۆنیستی کریکاریی عێراق، لە سەرەتای مانگی شوباتی سالی 1998، لە شاری سلیمانییەی کوردستانی عێراق، یەکەمین کۆنترەی خۆی بەست. لەم حیزبەشدا، بەوینەی ئەذابی تر، کۆنترە بەرزترین دەسەلاتە لە حیزبدا. کۆنترە بۆیە بەرزترین دەسەلاتە، چونکە ھەموو ئەو کەسانەی کە ئەم حیزبەیان پیکھیناوه، لەویدا بەشدارن، بۆئەوەی کارەکانی دەورەی رابووردوویان ھەلسەگین، وە بۆ گەییشتەن بەو ئامانجانەی کە لەبەردەم خۆیان دایان ناوە و بۆ ئەو مەبەستە لەدەوری یەکدى خربوونەتەوە، ریتگاو بەردەباز ئەدۆزناوه، یانی ریبازی سیاسى، وە کەسانییەش ھەلتەبژیرەن بۆئەوەی تا کۆنترەیکی تر و تا کۆبوبونەوەیەکی تری لەم جۆرە، لە تەیکردنی ئەو ریتگەیە و لە رەوتى ئەو قافلەیە سەر قافلە بن، کە ناویان لینراوه کۆمیتەی ناوەندى. واتە، سەر قافلە پیش و تراوه بۆ کام مەنزلگا ئەبى بچى، ھەروەھا پیشى و تراوه فلانە ریتگا بۆ ئەو مەنزلگایە ئەپىچى، ئەركى ئەوانیش سەرقافلەبىکردنە، یانی گۆربىنى مەنزلگاو ئەو ریتگایە دەبیاتەوە سەری لە دەسەلاتى ئەواندا نیيە، ئەگەر ئەو ریتگایەیان گۆرى، یانی لە ریتگا لایانداوه، یانی بەو مەنزلگایەش ناگەن کە ھەموویان پەيمانیان لەسەر بەستووە، یان ئەگەن بە مەنزلگایەك کە مەبەستى ئەوان نەبووە، وەيان کاروانەکە تۈوشى ھەلدىر ئەکەن.

وەتمان گۆنترە بۆیە بەرزترین دەسەلاتە لە حیزبدا، چونکە ھەموو ئەو کەسانەی کە پیکھاتەی ئەم حیزبەن بە مانا ریکخراواهییەکەی، لەویدا بەشدارن. بەلام ئەم بەشداربىکردنە ناراستەوخۆیە، بەو مانايەی دەنگیان داوه بەکەسانییەک، کە بچىنە گۆنترە، وە لەویدا نوینەرايەتنى ئەمان بکەن. بەلام ئەم دەنگدانە، راستەوخۆیە. بەم مانايە کۆنترە پیکھاتووە لە تەواوى ئەندامانى حیزب بەشیوەیەکى ناراستەوخۆ، لە ریتگەی کەسانییەکەلبېزىراو بەشیوەیەکى راستەخۆ.

کۆنترەی یەکەمی حیزبی کۆمۆنیستی کریکاریی عێراق، کۆمەلیک بەلگەنامەپەسەند كرد و بپیارى لەسەر دا، يەکىك لەو بەلگەنامانە کە بپیارى لەسەر دا، بپیارى 9 يەم بۇو. حیزبی کۆمۆنیستی کریکاریی عێراق، لەم بپیارەدا، شیوەی پەيوهندى خۆی وەك حیزبیک، لەگەل حیزبی کۆمۆنیستی کریکاریي ئىران دەستىشان ئەکات و لە شیوەی بپیارىك فۇرمولەی ئەکات. بەھۆى تىكچۈونى پەيوهندى نیوان ئەم دوو حیزبە و ھاتنەكايەوە بۇچۇن و لىكىدانەوە جۆربەجۆر و قسەوباسى توند و گەرم، لە گۆشەی جۆربەجۆرەوە، پیویستى ئەو دىنیتە كايەوە، کە لە پیش ھەموو شتىكەوە، بپیارنامەيەکى لەو جۆرە لەبەردەممان بىت، پاشان و لىرەوە بۆ قسەوباس تىپەلچىن. ئەوەی لىرەدا و لە خوارەوە ئەيچەينە رۇو، دەقى وەرگىرداوی ئەو بپیارنامەيە.

ھەروەکوو لە بپیارنامەكەدا ھاتووە، کە پەيوهندى نیوان ئەم دوو حیزبە، لە شیوەی پەيوهندى ئاساسىي نیوان ھەردۇو حیزبیک نەبووە. پەيوهندى نیوان ئەو دوو حیزبە، سەربارى ئەوەی ھاوسەنگەرى يەکدى بۇونە و ھىرېش بۆسەر ھەر لايەكىيان، ھىرېش بۇونە بۆسەر ئەوەی ترىشىيان، تواناۋ ئىمکانىياتى ھەريەكەشىيان، لە خزمەت ئەوەي ترىيان بۇوە. یانى لە راستىدا يەك حیزب بۇون، بەلام بەھۆى ئەوەي لە دوو ولاتى حیاواز بۇون، بۆيە دوو حیزبىشىيان پیکھیناوه. دىيارە ئەگەر ئەم دوو حیزبە يەك بەرنامە و يەك بەنەماي ریکخراواهیيەن ھەبىت و تەنانەت يەك رابەریشىيان ھەبىت، نەك ھەر ئەوەندە، بەلکوو لە ئۆرگانىيە گرنگى وەك کۆمیتە ناوەندىش تىكەلى يەك بن، ھەر دەبى بپیارىكى لەو چەشە پەسەند بکرى.

بەلام لىرەدا چەند پرسىyar خۆی ئەھىيەتە پىشەوە،... يەك بەنەماي گشتىر و بەنەرتى ھەيە لە تەواوى دنیادا، ئەويش ئەوەيە كە، ھەر بپیارىك لە ھەر ئاست و ئۆرگانىيەك، لەھەر جىڭىتا و مەرجەعىكەوە دەرچوو، وەيان پەسەند كرا، تەنها ئەو ئاست و ئۆرگانە، تەنها ئەو جىڭا و مەرجەعە بۆي ھەيە، وە ئەتوانى ھەليوەشىنىتەوە، وەيان گۆرانكارى تىيىدا بکات، خۆ ئەگەر لەكانتىكدا، جىڭا و مەرجەعىكى ترىش بۇيان ھەبىت، ئەوا ئەبى لە ھەمان دەستوور و ياسا باسى ھاتبى و داربىزرايىت.

ئايانا ئەم بىنهما گشتىيە حىزبى كۆمۈنیسستى كرييکارىي عىرراق ئەگرىتىمە؟ ئەگەر لە كاتىكىدا وەلامەكەي بە بەللى بۇو، ئايى ئەم بىيارەي خوارەوەش ئەگرىتىمە؟ ئەگەر وەلامەكەي بە بەللى بۇو، ئايى لە شوينىكىدا هاتوووه كە، مەكتەبى سىياسى وەيان كۆمىتەي ناوهندى دەسەللاتى هەلۋەشانەوەي پەسەند كراوه كانى كۆنگەرىي ھەيە؟ ئەگەر وەلامەكەي بە بەللى بۇو، ئايى ئەمە لە شوينىكىدا نووسراوه و داپېزراوه؟ ئەگەر وەلامەكەي بە نا بىت، ئەوا هەلۋىستىرىي مەكتەبى سىياسى حىزبى كۆمۈنیسستى كرييکارىي عىرراق، لەمەر كىشەكانى ئەم دووايىيە نىيۇ حىزبى كۆمۈنیسستى كرييکارىي ئىرلان و هەلۋەشانەوەي ئەم پەسەند كراوه، چون لېك ئەدرىتىمە؟

ئایا ئەکری بلىين كە ئەمە، پىچەوانەي ئەو بندما گىشتگىر و بنەرەتىيە يە؟

نه گهر و امان دانا حیزبی کومونیست کریکاری عیراق، سهرباری ئەو پەیوهندىيە ھاومالىيە، پەسەندىكراويىكى لەو جۆرەي نىيە تا مرو لىيەوە حوكىمكى دەرىپەيىن، ئايا بۇ بىريارىكى لەو جۆرە، مەكتەبى سىياسى ئەو دەسەلاتنىيە نىيە كە ئەو پەيوهندىيە ھەلۋەشىنىتەوە؟ ئايا ئەممە ئەكدى وەك پەيوهندى ئاسابى نىوان دوو حىزب تىيى بىرونى؟ وەيان نەخىر ئەم پەيوهندىيە وەك پەيوهندى نىوان حىزبەكانى نىيۇ ئەنتەرناسىيۇنالى يەكم و دووھم و سېيھمى سەردەمى ماركس و ئەنگلس و لىينىنە، بەلكوو بالاتر لەوانىش؟ بىڭومان ئەگەر دىرۋىكى ئەو دەممە بخوينىنەو، ئەو حىزبانەش لەسەر چەندىن مەسىله خىلافىيان ھەبووه و ھەر خۇشىان سەر بەھەمان بزوتنەوە و ئەنتەرناسىيۇنال زانىوھ، كەچى رەختەيان لە يەكتەر گرتۇوھ و رېكخراوھ جىهانىيەكەي خۇيانىيان تىك نەداوه، ئايا ئەكرى بلىيەن، نەخىر ئەم كىشە و خىلافاتانە لە شىيەي كىشە و خىلافتىكە كە ئەنتەرناسىيۇنالى دووھمى تىڭدە؟

به پیش بنه‌مای ریکخراوه‌ی بیت، کومیته‌ی ناوه‌ندی، له‌نیوان هه‌ردوو کونگرده‌دا، به‌زترین ده‌سله‌لاته، ئایا بو هه‌لولویستگیری‌کی له‌و جۆره، کومیته‌ی ناوه‌ندی خاوه‌ن ئه‌و ده‌سله‌لاته‌یه؟ ئه‌گەر وايه، ئىتىر کونگرە چ كاره‌یه؟ ئه‌گەر وايه، ئىتىر کومیته‌ی ناوه‌ندی بو ناتوانىت به‌ندىك له به‌ندەكانى بەرناامە وەيان بنه‌مای ریکخراوه‌ی وەيان بپىارەكانى ترى کونگرە، بىڭۈيٰت؟ ئه‌گەر وامان دانا حىزبى كۆمۈنىستى كريكارىي ئىرمان له بنه‌مای ریکخراوه‌ی مەنصور حىكمەت لاي داوه، ئايا ئەم هه‌لولویستگيرىي‌ش، هەر لادان نىيە لهو پرانسىپە؟ ئه‌گەر وامان دانا حەميد بازى بەسەر كوميته‌ي ناوه‌ندىيىدا دا له مەسەلەي بەستىنى كونگرە‌ى 5، ئايا ئەكرى بلىين كە مەكتەبى سىياسى حىزبى كۆمۈنىستى كريكارىي عىراقيش هەمان گوناھى كردووه، بەوهى بازى بەسەر كوميته‌ي ناوه‌ندى و كونگرەدا داوه؟ ئەو راستە كە رۇشنى له ئەرك و دەسەلاتە كان له دەستوورى ناوخۇيى حىزب و ریکخراوه و دەولەتدا، گرنگە، تا فەرد حوكىيى رۇشنى لەبەر دەستىدا بىت و بەرامبەرىيش بە ئاسانى پىشىلى فلانه مەسەلە نەكات، بەلام هەروەكwoo بو حکومەتە كان ئەو دروستە كە ئەگەر ھىزبى وشىار له پشت ئەو ياسايدە نەبىت، ئەو ياسايدە هەر رۇزىك بە مەسلەحەت بىت، باز ئەدرېت بەسەرەيدا، ئايا ئەمە حىزبە كۆمۈنىستە كانىش ئەگرىتەوە؟

ئايا ئەگەر مەكتىبى سىياسى بۇ كارىتى لەوجۆرە، بۇ كۆنگەر بىگەرىتىھە، ئىتىر ماناي ئەوهەيدى كە، راپەرى نىيە؟ ئەى خۇلە سىياسەت لەبەرامبەر گەمارۋى ئابوورى و لە مەسەلەي ئەفغانستان و 11 ئى سىپەتەمبەر نەگەرانەوە بۇ كۆنگەرە؟ بەلام ئەكىرى ئەم مەسەلانە وەك يەك سەير بىرىن؟ ئەى ئەو مەسەلانە ئەگەر تەسائۇلاتىكىشى ھىنايىتە پېش، بۇ كىشەيەكى نەھىنایە پېش؟ ئەى بۇچى بۇ جىاكردىنەوەي بەشى كوردىستانى حىزب و پىكەپەنانى حىزبى كوردىستانى ئەم شىۋاوازەيان نەگرتەبەر؟ ئايا لەبەرئەوەي حىزبەكە ئەبوو بە دوو حىزب؟ ئەكىرى بلىين ئەو شىۋاوازە سەركەوتتوو نەبوو، وە مايەي سەرتىشەبۇو؟ ئەى ج سەرتىپىۋانەيەك ھەيدە كە لەمەودۇا ئەم مەسەلانەي پى ھەلبەسەتىيىن؟ ج دەرسىك لەمانەوە ئەكەين بە دەرس؟ ئايا ئەندامبۇون لە كۆمۈتەي ناوەندى يەكتىرى، ئەگەر لە ھەندىيەك حالەت بەكەلک بىت، لە ھەندىيەك حالەتى تر زيانبەخشن نىيە؟ ئايا ھەروەك بىرۋادارىيەك لە ئايىن، ئەگەر زۆر بىر لە بۇونى خودا بىكانەوە زيانبەخشن و گوناھياز ئەبىت، ئايا ئەممەش، بەم بىرسىارانەمان، گوناھياز نايىن؟

سالار دهشید

بریاری کونگره‌ی یه‌که‌می حیزبی کومونیستی کریکاری عیراق
له په‌یوهند به یه‌کیتی و هاوسه‌نگه‌ری له‌گه‌ل
حیزبی کومونیستی کریکاری ئیران

((له په‌سەندکراوه‌کانی کونگره‌ی یه‌که‌می حیزبی کومونیستی کریکاری عیراق))
بریاری ژماره (9) :

کونگره‌ی یه‌که‌می حیزبی کومونیستی کریکاری عیراق، له‌سەر یه‌کیتی و هاوشه‌نگه‌ری خۆی له‌گه‌ل حیزبی کومونیستی کریکاری ئیران، پیدائەگریت و پایدەگه‌یه‌نیت که، هەر جۆرە هىرىشىك بۆسەر ئەم حیزبە و پابه‌رانى، به ھېرش بۆسەر حیزبی کومونیستی کریکاری عیراقى ئەزانت. سەربارى ئەوه، کونگره له کۆمیتەئى ناوه‌ندى دەخوازىت کە، تەواوى ئىمکانىاتى خۆی بۇ بەرفراوانکردنەوەی ھەلسورپانى حیزبی کومونیستی کریکاری ئیران، بخاتە گەپ.

* * *

ئەم بەلگەنامەيە:

(از مصوبات کنگره اول حزب کمونیست کارگری عراق)

له: "ایسکرا"، ژماره (3)

بلاۆکراوه‌ی حیزبی کومونیستی کریکاری ئیران

سردپير: فاتح شيخ الاسلامى

14 فروردین 77 _ 4 نيسان 1998

وەرگىراوه

*

(سالار رەشيد)

له فارسييەوە كردويەتى به كوردى

2004 .10 .15